

ročene z neučitelji, je prištevati k samskim učnim osebam.

Za nepreskrbljene otroke je smatrati tiste, ki še niso izpolnili 20. leto svojega življenja in ako še tudi drugače niso preskrbljeni. Omožene hčerke je smatrati za preskrbljene. Otroci, ki so bili kaznovani zaradi kakega hudodelstva ali zaradi prestopkov, določenih v §§ 460, 463 in 464 kaz. zak. nimajo pravice do draginjske doklade. Ako otroci učiteljskih oseb obiskujejo srednje ali visoke šole, učiteljska, trgovske, obrtne, gospodarske ali druge višje šole z dobrim vspehom, ali pa, ako so vsled trajne bolehavosti ali vsled hiranja nesposobni si kaj prislužiti, se sme za take otroke, ako so že dovršili 20. leto in še ne prekoračili 24. leto, prositi za draginjske doklade.

Draginjske doklade se bodo izplačevale v četrletnih obrokih in sicer 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra 1917. Draginjska doklada, ki bi se bila morala izplačati 1. januarja 1917, se naj izplača 1. marca 1917.

Remuneracije za pouk iz veronauka in potne odškodnine, veljavne za leto 1917, se zvišajo.

Remuneracije za pouk iz veronauka se morajo od 1. januarja 1917 začeti preračunati na podlagi četrte plačilne stopnje.

Potne odškodnine se od 1. januarja 1917 zvišajo za 50%

Da se more posebej ozirati na podpore potrebne učiteljsko osebje na šolah III. plačilnega razreda si deželni odbor pridruže znesek 10.000 K.

Spor z Ameriko

Razmerje Amerike do Avstrije in Nemčije se ni spremenilo. Angleški listi poročajo, da bo Amerika tudi z nami kmalu pretrgala diplomatske zveze. To je pač želja Angležev. Sicer pa je tudi to mogoče, ker je naš P-čoln potopil zadnji teden ameriško ladjo v Sredozemskem morju.

Severne države ugovarjajo.

Kakor se dne 14. februarja iz Kodanja uradno poroča, so danska, norveška in švedska vlada skupno razglasile sledečo izjavo:

Danska, norveška in švedska vlada so v torek dne 13. februarja, poslale nemškemu in avstro-ogrskem poslaniku enako se glasečo spomenico, v kateri ugovarjajo proti zaporu vodovja, ki sta ga proglasili Nemčija in Avstro-Ogrska. Spomenica opozarja na dejstvo, da so vlade severnih držav tekom vojske bile opetovano prisiljene, da so formalno ugovarjale proti težkemu kršenju pravic nevtralec po odredbah, ki so jih ukrenile razne vojskujoče se države.

V istem položaju se nahajajo tudi sedaj in sicer tem bolj, ker so se nevtralnemu paroplovstvu stavljeni zapreke razširile ter so postale še težje. Spomenica nadalje izvaja, da so edini veljavni mednarodni predpisi, na katere se more sklicevati pri

tem, da se onemogoči vsa trgovina in plovba sovražnikova, predpisi o blokadi na morju. Spomenica povdarja, kako daleč ima vojskujoča se stranka pravico mirnemu paroplovstvu prepovedati prevoz skozi zone, ki so oddaljene od sovražne obali, katera edina se zakonitim potom more zapreti. Vlade izražajo nadalje svojo bojazen tudi o tem, da nevarnostne zone stražijo samo P-čolni. Ti P-čolni so namreč za pripadnike nevtralnih držav velika nevarnost, kar se je že po raznih izkustvih tekom vojske dokazalo.

Konečno še spomenica naglašja, da napovedane odredbe o postranem podmorskem boju tembolj nasprotujejo temeljnemu načelom mednarodnega prava, ker bodo kakor se da pošteti iz napovedi nemške in avstrijske vlade, P-čolni nastopali brez razlike zoper vse ladje, ki se bodo pojavile v omenjenem vodovju, torej tudi zoper tiste, ki niso namenjene pluti v sovražna pristanišča, temveč se nahajajo samo na potu med dvema nevtralnima pristaniščema.

Severne države torej formalno ugovarjajo proti omenjenim odredbam Nemčije in Avstro-Ogrske in si pridržijo vse pravice glede na izgube ljudi in na škodo na blagu.

Ameriški parnik „Lyman M. Law“ potopljen.

»Agenzia Stefani« poroča dne 14. t. m. iz mesta Cagliari:

Dospelo je poročilo, da je bil parnik ameriških Zedinjenih držav »Lyman M. Law«, obložen z raznim orodjem, v noči dne 12. februarja na morju na višini sardinske obali od avstrijskega P-čolna zadet. Bombe so parnik vnele in potopile. Moštvo, ki je šlo 10 oseb, med temi 8 Amerikancev, se je v Cagliariju izkrcalo. Italijansko časopisje pričakuje, da bo potopitev te ladje dala povod za ameriško vojno napoved.

P-čoln v 24. urah potopil 52.000 ton.

Iz Berolina se dne 16. februarja uradno poroča:

Tekom 24. ur je eden naših P-čolnov znova potopil: pomožno križarko z 20.000 tonami, 2 pomožni križarki ali prevozna parnika, vsakega s 13.600 tonami in transportni parnik s 4600 tonami, skupno torej 51.800 ton. Od 6 parnikov in 1 jadrnice, o katerih potopitvi se je dne 13. t. m. uradno poročalo, je vozil 1 parnik 1000 ton sena, 1500 ton pšenice in 2000 ton ovsu, drugi parnik pa 5000 ton petroleja za Anglijo. Vjeti so 3 kapitani, dva inženirja in 1 telegrafist. Dva parnika sta bila oborožena.

Ameriško blago ne more naprej.

»Times« poročajo iz Novega Jorka, da se je v ameriških pristaniščih sedaj radi poostreženega podmorskega boja nakopičilo izvanredno mnogo blaga, ki ne more nikamor naprej. V Novem Jorku baje

leži približno en milijon ton jekla. Mnogo tovornih vlakov niti ne more pripeljanega blaga izkladati, ker ni nobenih ladij na razpolago. Pomanjkanje železniških vozov je bilo že poprej zelo občutno, sedaj pa je še večje. V Čikagu leži toliko pšenice, da poprejšnjo zalogo celo štirikrat prekaša. V Bostonu je v skladiščih toliko žita, da ne morejo nobenega blaga več spravljati v mesto. Mnogo železnic naznanja, da ne more več sprejemati nobenega blaga.

Vstaja na Kubi.

Iz Vašingtona se poroča, da se je na Kubi zasedilo veliko vstasko gibanje. Državni tajnik Lansing je izdal na prebivalstvo Kube svarilo pred prekucskim gibanjem.

Kitajci ugovarjajo.

Iz Berolina se dne 15. februarja uradno poroča, da je kitajska vlada po svojem berlinskem poslaniku poslala nemški vladi dne 8. februarja svoj ugovor proti poostreženemu podmorskemu boju.

Rusko bojišče.

Rusi se na celi črti pripravljajo na nove napade. Vsaj tako je posneti iz poročil, ki prihajajo iz severnega bojišča. V moldavskem gorovju so Rusi dne 16. februarja pri kraju Herestrau (vzhodno od Sosmözö) z veliko silo napadli naše postojanke. V južozahodni Bakovini smo te dni med krajema Jakobenin in Kimpolung potisnili Rusi za nekaj kilometrov proti vzhodu. Pri Zborovu v severovzhodni Galiciji smo dne 14. t. m. z nenadnim napadom preprečili, da niso Rusi sprožili v zrak podzemne mine, ki so v širini 600 m molele v naše postojanke. Tudi v Voliniji in severno pri Rigi tipajo Rusi naprej. Kje in kedaj se bo pričela ruska ofenziva, bodo pokazali dogodki bodočih dni.

Nova ruska milijonska armada.

Iz Haaga se poroča, da bo Rusija kmalu v stanu postaviti na evropsko fronto novo milijonske armade. V začetku l. 1917 so v Rusiji vpoklicali letnika 1893 in 1897 ter tri četrte oprostencev letnikov 1870 — 1890.

Rumunsko bojišče.

Na rumunski fronti navadno vsakdanje bojno življenje. Rumunsko armado baje sedaj preustrojajo in nanovo zbirajo. Razna poročila naglašajo, da pričakujejo v Rumuniji letošnjo spomlad velikih povodnji, ker je zapadel v pokrajinah ob rumunskih rekah izredno visok sneg.

LISTER

Dve zastavi.

Ko je čuvaj dunajskega vojnega muzeja neke nedelje odpiral glavna vrata, je začul čuden ropot. Izenaden je obstal, da sliši, odkod prihaja ta šum.

Iz sobe, kjer so bile stare vojaške zastave in bojne trofeje, je jasno prihajal šum kakor od preročaja. Temu je sledil padec nekega predmeta, in potem je bilo slišati, kakor bi kdo udaril s kolom ob tla . . .

Čuvaj se je prestrašil. Takoj je mislil, da se je kak tat priplazil v muzej, ko je bil zadnjikrat odprt, in da je on tega nepovabljenega gosta zaprl, misleč, da so že vsi obiskovalci odšli.

Čuvaj je nekaj časa premišljal, kaj bi storil. Ali bi skočil po stražnika, ali naj se spravi sam na tatu? Pomislil je na odgovornost, ki ga čaka, in je sklenil, da opravi sam. Iz sobe za orožje je vzal sabljo, ki mu je prva prišla pod roko, in odšel moško v dvorano, odkoder je mislil, da prihaja šum.

Ko je odprl vrata, je obstal kakor okamenel. Ni se mogel zbrati od nenavadnega prizora, ki ga je videl.

Ena zastava je padla na zemljo in počasi se vzdigujoč, psovala in klela drugo, ki je sredi sobe

poskakovala na svojem drogu, pripravljajoč se in hudo klubujoč. In vsa vrsta zastav je poskakovala in se jezila na osamljeno zastavo.

»Ti si podivjala«, so ji kričale.

»Da, sedaj sem podivjala, ker se ne dam več prezirati. Dokler sem ponižno trpela, niti vedeti niste hotele zame. Pritisnile ste me k zidu in se po meni razširile oholo in gosposko. Ne samo, da ste me zakrivale pred obiskovalci tega muzeja, ampak ste moj žalostni položaj tudi izrabljale: jaz sem vas morala s svojim ranjenim telesom braniti zidne vlage«, se je branila osamljena zastava, ki je poskakovala po sredi sobe.

»Mari naj te postavimo na čelo vseh!« so vzklikale vse zastave naenkrat. »Saj ti nisi več zastava, marveč krpa.«

»To me tudi boli«, reče osamljenka. »Kajti med tem, ko so mene nosili vso preluknjano, je vas zadela komaj vsaka tretja krogla. A še ta je najprej gotovo prebila mene, ker sem bila vedno v prvih vrstah. Sedaj se sramujete mojega razdrapanega telesa, same pa kažete oholo svojo zlatom prepletano tkanino . . . Moram se pokazati, da bodo vedeli, da sploh še živim, če tudi le krvavo in kakor mučenik!«

Šum in ropot nastane med zastavami. Ona zastava, ki je bila paula, ko se je osamljenka spravila van iz kota, je šla, da jo napade, in tudi dru-

ge so jo bodrile, češ, da bodo tudi same pripomogle z napadom.

V tem nastane prerivanje na nasprotni strani dvorane. Iz temnega kota se je prebila druga zastava in z nekolikimi skoki je priskočila na pomoč oni osamljeni zastavi.

»Nazaj!« je zagrmela proti oni zastavi, ki je bila padla in je ravno zamahnila na osamljeno zastavo.

Tudi ta zastava iz nasprotnega kota je bila vsa raztrgana in poteptana.

Ko je prva zaslišala ta glas, se hitro obrne in radostno vzklikne:

»Sestra, ti tukaj?«

»Da, tu sem. Tudi jaz sem bila zakrita in zapuščena v kotu in nisem vedela za te, dokler nisi spregovorila. Dolgo je že, odkar sva se zadnjic videli. Več kot 60 let je že prešlo, ko so me prinesli sem in najbrže tudi tebe. No, postavili so naju vsako v en kot. Več kot 60 let že poslušam, kako čuvaj razlaga okiskovalcem, da je ena od tega in druga od onega polka, ta da je bila v tej bitki a ona v drugi — a mene se nikdar na spomni. Pa kako naj bi se tudi, ko stojim zakrita v temnem in vlažnem kotu? Ali sedaj se ne dava več! Tukaj na sredi sobe bova ostali. Glej tja, na kip slavnega princa Evgena se nasloniva.«

In obe zastavi sta se nasloni, druga poleg

Rumunska armada.

Ruski generali sedaj preustrojajo rumunsko armado, ki se je po zadnjih porazih v Rumuniji razškrpila na vse strani. Sedaj so vtaknili tudi 17- in 18letne Rumune pod orožje. Tako upajo število rumunske armade dvigniti na 100.000 mož.

Italijansko bojišče.

Zadnje dni pravijo naša uradna poročila, da na italijanskem bojišču ni nobenih posebnih dogodkov. Švicarske in druge nevtralne vesti pa naglašajo, da se Italijani zelo skrbno pripravljajo na novo ofenzivo. Ob švicarski meji gradijo Lahi velike strelske järke. Dan za dnevom dohajajo veliki francoski vojaški transporti v Benečijo.

Novi mornariški poveljnik.

Naš cesar je imenoval podadmirala Njegovana za tajnega svetnika in za poveljnika naše vojne mornarice. Njegovan je zaveden Hrvat.

Podadmirala pl. Kailer je imenoval za tajnega svetnika in načelnika mornariškega oddelka našega vojnega ministrstva.

Italijanski strelski jarki ob švicarski meji.

Italijansko armadno vodstvo gradi nad mestom Ponte Chiasso ob švicarski meji strelske järke. Meščani mesto Chiasso so prejšnjo oedeljo z razglednega stolpa opazovali kako je 100 vojakov gradilo strelske järke. Na višinskem grebenu ob meji se tudi gradi cesta za artilerijo.

Francosko bojišče.

Vzhodno od Riponta v Champagni se je dne 16. februarja posrečilo Nemcem zavzeti štiri francoske postojanke, kjer je bilo vjetih 21 francoskih častnikov in 900 mož. Na ostali fronti razven hudih artilerijskih bojev nobenih važnejših vojnih dogodkov.

Anglija zasegla ves premog.

Uradno se poroča dne 15. februarja iz Londona, da je angleški trgovinski urad sklenil, da se vsi premogovniki združenega angleškega kraljestva za dobo vojske proglasijo za državno last.

Macedonsko bojišče.

Dne 15. februarja je napadel francoski polk s topovi zahodno od Korce avstrijske in albanske oddelke. Naši so se umaknili na višinske postojanke. Na ostalem delu fronte običajni topovski boji.

Politične vesti.

Nadvojvoda Maks je dne 17. februarja odpotoval v Carigrad, da naznani sultanu nastop vlade

druge, na kip princa Evgena. Njun ponosni pogled in nastop je navdajal ostale zastave s spoštovanjem. Še so nekaj mrmrale, potem pa se je vse dokaj umirilo.

Še malo časa in čuvaj je prišel k sebi.

Ni imel moči, da bi spravil zastavi na njuno mesto, temuč je odšel k nadzorniku muzeja in mu prijavil kaj se je zgodilo.

Nadornik je prišel v muzej, in ko je videl ti dve s prahom pokriti zastavi, se je priklonil pred njuno veličastno preteklostjo ki se jima je brala iz razstreljene tkanine. Zapovedal je čuvaju, da ju pušti na mestu ki sta si ga izbrali sami.

Obenem je povedal čuvaju, čigavi sta zastavi, kajti ta ni dotlej niti vedel, niti čul o njiju.

Ko je prišel druge nede je prvi obiskovalec v muzejsko dvorano, mu je čuvaj razlagal: »To sta slovenska in hrvatska zastava, ki sta se bili za cesarja in domovino v nestem bitkah in vedno v prvih vstajah. Postavili smo jib na to mesto, ker sta si ga na bojiščih krvavo zaslužili! —«

cesarja Karla I. V Carigrad, kjer bo ostal tri dni, je prišel dne 19. t. m.

Čehi in nemške zahteve glede Avstrije. »Narodna Politika« poroča iz Dunaja o zborovanju parlamentarne komisije »Česke zveze« dne 15. februarja: »Zveza« pripravlja posebno izjavo kot odgovor na nemške zahteve glede preuredbe razmer v Avstriji. Zveza namerava, da bi ta izjava dobila značaj manifestacije skupnega češkega mnenja in enotnega naziranja vsega češkega naroda in njegovih zastopnikov, stopiti v stik s češkimi člani gosposke zbornice, meščanskimi in plemenitaskimi. Na ta način bi se doseglo skupno postopanje v vseh temeljnih vprašanjih in vseh ljudskih potrebah.

Nemški „Nationalverband“ je imel dne 16. t. m. na Dunaju svoje glavno zborovanje, na katerem je načelnik dr. Gross poročal o nemških zahtevah, ki jih je stavil izvrševalni odbor nemških strank. Dr. Steinwender je izrazil v imenu Verbandovega načelstva željo, da se naj omenjenim zahtevam (glej naš današnji uvodnik), da ostrejši izraz. Zato predlaga, naj se vlada pozove, da kmalu ustvari predpogoje za sklicanje državnega zbora. Predlog je bil sprejet.

Dr. Steinwenderjeva sedemdesetletnica. Nemški poslanec dr. Oton Steinwender je obhajal dne 17. februarja 70letnico svojega rojstva.

Vsenemški list prenehal izhajati. Na Dunaju je te dni prenehal izhajati vsenemški list »Deutsche Presse«, katerega je oblast ustavila. Avstrijski Vsenemci so med vojsko izgubili že dva lista. Prej je že bil ustavljen list »Aldeutsches Tagblatt«, sedaj pa mu je sledi še njegov naslednik.

Ogri ne gredo v Berlin. Nemško-avstrijski in ogrski parlamentarci so bili za dne 22. t. m. zopet povabljeni v Berlin k posvetovanju o gospodarskem zblizanju obeh držav. Ogrski poslanci pa so že drugič odpovedali svoje sodelovanje pri posvetovanjih v Berlinu.

Poljaki na Pruskem. Poljski poslanec Trampczynski se je dne 15. februarja v pruski deželni zbornici pritoževal o postopanju s Poljaki. Glede poljske politike na Pruskem je govornik izjavil, da Poljaki ne morajo sprejeti ponujane jim roke, dokler ima Prusija v drugi roki skrite izjemne postave. Notranji mir je nemogoč med mogočevzi in ljudstvom, kateremu so se odvzele pravice. Nerazumljivo je, kako se more z ozirom na proglastitev samostojne Poljske (dne 5. novembra 1916) še dalje vzdržati pruska poljska politika.

Wilson, Roosevelt, Bryan. Nositelji teh treh imen so danes najmočnejši možje Zedinjenih držav. Wilson hodi nekako srednjo pot. Reče se lahko da je bojevit pacifist — kako se odloči v sporu glede podmorskih čolnov, je še negotovo. Bivši predsednik Zedinjenih držav, Roosevelt je navdušen za vojno, dočim je Bryan, ki je bil že večkrat kandidat za predsedstvo, glede vojne na stališču, da morajo Zedinjene države za vsako ceno ohraniti mir. Roosevelt agitira strastno za vojno, in nič ne skriva svojih bojevitih misli, češ, Zedinjene države morajo v vojno da nastane velika Amerika, da bo Amerika najmočnejša država in gospodarica na svetu. Velikost Amerike in nadvlada na svetu se naj doseže z vojno in Roosevelt ne skriva svojega preziranja za vse, ki ne znajo »sanjati velikih imperijev«. — Bryan hoče mir. Pravi, da ni nobena država na svetu Ameriki nevarna in da vojna ne more Ameriki nič koristiti. Naloga Amerike je, delati za mir in ona ima sredstva, da mir lahko doseže. Če to stori, bo ves svet priznal, da je najmočnejša in najbolj civilizirana država. Tudi če bi bila Amerika razžaljena in oškodovana, pravi Bryan, ni treba, da začne vojno, ker ima dosti sredstev, da lahko kaznuje svojega nasprotnika, ne da bi v to rabila armado ali brodoge.

Tedenske novice.

Pogreb † veleč. g. Martin Osenjaka, župnika pri Sv. Petru pri Radgoni. Iz Gradca se nam piše: Dne 8. svečana t. l. je v tukajšnji bolnišnici usmiljenih bratov vsel Lude zeločne boleznii umrl veleč. g. Martin Osenjak, župnik pri Sv. Petru pri Radgoni. Truplo dragega pokojnika so nameravali prepeljati na pokopališče k Sv. Petru pri Radgoni, a ker se za to ni dobilo oblastvenega dovoljenja, se je isto moralo opustiti in se je se te v ponedeljek, dne 12. t. m. ob 10h dopoldan na osrednjem

pokopališču v Gradcu položilo k večnemu počitku. Slovesno črno sv. mašo in »Libera« je v soboto dne 10. februarja opravil ob asistenci njegov sorodjak L. Sch. deficijent. Isti dan popoldne so se slovesno telesni ostanki ra.nega blagoslovili po milostlj. o. Rajmundu Gund, provincija'u iz reda sv. Dominika ob obilni udeležbi duhovne in svetne gospode. Med odličnimi duhovniki smo opazili vlč. g. stolnega kustosa dr. Jožefa Neubauerja, vlč. g. stolnega kanonika dr. Ant. Sattlerja in vlč. g. kanonika Jožefa Stiha iz Velikovca, ki s daj služi kot c. in kr. vojni kurat v Gradcu. Razven mnogih duhovnikov sekovske škofije so bili prisotni tudi veleč. g. dekan in nadžupnik vuzeniški v. p. Jožef Jurčić, nekateri duhovniki iz lavant. škofije, dva čč. oo. benediktinca in več čč. usmiljenih bratov z mil. g. provincijalom ter prijorjem. Kondukt v pondeljek je bil od čč. oo. usmiljenih bratov. Za krsto sta sledila dva lavant. duhovnika, dva spodnjestajerska usmiljena brata Placid in Jožef ter zalosten pokojnikov brat Jurij z dvema v solzah vtopljenima sestrama, njegove v Gradcu bivajoče nečakinje in ostali sorodniki. V cerkvi je bilo obilo vernega ljudstva. Svetila mu večna luč!

† Šolska sestra Marija Henrika. V Kamnici pri Mariboru je dne 14. februarja umrla č. sestra Marija Henrika, rojena Marjeta Dobek. Rajna je bila rojena leta 1879 v Breznem v Dravski dolini. Redovnica je postala dne 15. avgusta 1910 v Mariboru. Pogreb se je vršil dne 16. februarja predpoldne. Svetila ji večna luč!

„Jaz sem polkovnik 17. pešpolka!« Te dni je igral mladi ogrski goslar Duci Kerékjártó svojo uspavanko, ki jo je posvetil prestolonasledniku Otonu, pred cesarico Cito v Schönbrunn. Z njim je bila povabljena k cesarici tudi njegova mati. Razen omenjene lastne skladbe je igral umetnik tudi več krajših del Dvoraka, Sarasate, Schuberta, Schumana, Griega in Paganinija. Njeno Veličanstvo je izrazilo mlademu umetniku s toplimi besedami svoje priznanje ter se pogovarjala z njim in materjo o njihovih družinskih razmerah. Nenadoma stopi mali cesarjevič Oton pred umetnika in mu ponosno pravi: »Jaz sem polkovnik! Jaz sem polkovnik 17. pešpolka!« Vsi so se smehljali, le mali princ je ostal resen. Ko je Kerékjártó odigral uspavanko, se mu je na cesariciin opomin v zahvalo priklonil tudi cesarjevič in sprejel iz njegovih rok posvečeno mu skladbo. Ko je prestolonaslednik opazil na naslovni strani svojo lastno sliko z ogrsko krono, je živahao vzkliknil: »Saj je to papanova krona!«

General Dankl polkovnik telesnih gard. Cesar Karel je imenoval generalnega polkovnika Dankla za polkovnika vseh cesarjev h telesnih gard.

Skrb za slovenske invalide na Štajerskem. Dežlni odbornik dr. Verstovšek je prevzel lepo nalogo, da se pobriga povsod za slovenske invalide, ki si niso znali pomagati v svojih težavah. Mnogo jih je že našlo odpomoči, zlasti ker je odbornik v vseh kuratorijih, ki zares lepo skrbijo za siromake, ki so prehlivali kri za dom in za cesarja. Mnogo invalidov je gotovo še doma, ki ne gledajo v bodočnost, kaj bode z njimi. Vsak, ki si hoče že zdaj pomagati za bodoči obstoj, se naj zgleda pri dr. Verstovšku ki se trudi, da bi oskrbel vsa kemu svoj varen kotic. Če se ni kak invalid popolnoma ozdravel, naj to naznani, ker ga kuratorij takoj vsohlče v nadalno zdravljenje.

Slovenska šola za vojne invalide. Po prizadevanju dež. odbornika dr. Verstovška se že delajo predpriprave za osnovev šole za slovenske invalide v Celju. Pozivamo že sedaj invalide, da se zglasijo in prijavijo že sedaj za to šolo. Invalidi bodo oskrbljeni in se bodo pripravljali za razne poklice, kakor bode za vsakega primerno.

Pomoč po potresu poškodovanim v Brežcah in okolici. Dne 13. t. m. je bil dež. odbornik dr. Verstovšek pri c. kr. namestniku grofu Claryju in ga prosil, da skrbi za to, da se bodo vse pomožne akcije vršile tudi v prid poškodovanih posestnikov v okolici, zlasti v občinah Zakot in Dobova. Odbornik je namestniku poročal o škodi pri okoliških prebivalcih. Namestnik je zatrdjeval, da radi pomanjkanja časa ni bilo niti nadvojvodi Maksu, niti njemu mogoče obiskati okolice. Prebivalstvo zunaj mesta naj bode prepričano, da se bode oziralo na nje ravno tako kakor na mestjane.

Društvo Kres v Gradcu je v nedeljo, dne 11. svečana popoldan v svojih prostorih priredilo društvenikom prav bogato tombolo. Da se udje, zla-

sti služeči sloji obojega spola precej oklepajo tega toliko koristnega in potrebnega društva tukaj v Gradcu, je pokazala obilna vdeležba. Pevke in pevci so zapeli par mičnih domačih pesmic.

Razstava vojnokovinske zbirke. Iz Dunaja se poroča, da je prinesla razstava vojnokovinske zbirke umetniški vspeh, kakor ga ni nihče slutil. Kovicine, ki so jih dobili iz vseh pokrajin, so presega le vse pričakovanje. Pregledaval jih je poseben odbor umetniških izvedencev. Iz cerkvenih predmetov se bo ustanovil poseben cerkveni muzej, druge boljše reči se bodo odstopile c. in kr. dvornemu muzeju na Dunaju in raznim drugim muzejem, navedene stvari pa se bodo porabile v vojne namene.

Poletni čas. V Nemčiji bo od 16. aprila do 17. septembra uveden nov poletni čas. V Italiji pa bo nov poletni čas veljal od 25. marca do 1. oktobra. Za Avstrijo še ni določeno, kedaj se bo pričel nov poletni čas.

44. državna dobrodelna loterija. Za podporo dobrodelnih in splošno koristnih naprav se je priredila 44. državna loterija za civilne dobrodelne namene. Žrebanje se vrši 22. februarja. Kot je razvidno iz igralnega načrta, je ta loterija opremljena zelo bogato z dobitki, med katerimi znašajo glavni 200.000, 50.000, 30.000, 20.000 kron itd. Vsi dobitki se izplačajo v gotovini. Srečke po 4 K se dobivajo po vseh loterijah, poslovalnicah razredne loterije, tobakarnah, menjalnicah, davkarijah, poštah uradih itd.

Aretacija kulturnega inšpektorja Petra. Reichspost poroča, da je bil nadzornik Peter član aprovizacijskega sveta pri cesarski namestnici in je kot tak preskrboval begunsko taborišče Wagnerja z živili. Gre baje za velike svote.

Gospodarske novice.

Novo mesto za živinozdravnika. Okrajni zastop šentlenartski se je obrnil na deželni odbor s prošnjo, da se ustrezne potrebščinam okraja in nastavi v Št. Lenartu v Slov. gor. živinozdravnika. Na prizadevanje dež. odbornika dr. Verstovškega je deželni odbor sklenil v zadnji seji, da se načelno sklene to mesto, ki se bode razpisalo še le po vojski, ker sedaj ni nobenih kompetentov.

Kmetje, sadite na spomlad mnogo krompirja! Skušnje nas učijo, v kake neznosne razmere pride prebivalstvo, če se pridela premalo najpotrebnejših živil n. pr. krompirja. Zato opozarjamo že sedaj kmetovalce, da sadijo velike množine krompirja. Deželni odbor se je že sedaj obrnil na c. kr. vlado, da zviša izdatno ceno za krompir, da dobijo poljedelci primerno plačilo za svoj trud pri obdelovanju.

Vinogradniki, pozor! Vlada je za letos oskrbe la za Štajersko poleg galice 15 vagonov bakrene Bosna-Paste. Med vinogradniki so proti temu sredstvu, ki nadomestuje galico, predsodki, ki po mnenju strokovnjakov niso upravičeni. Pisal je nekdo, da Bosna-Pasta škoduje trti; to se je opazovalo samo v redkih slučajih, dočim se ni pojavila škoda nikjer v nobeni kronovini. Jasno pa je, da Bosna-Pasta lahko uniči nežne mladike na trti, zlasti če se je pravilno ne rabi. To se pa pripeti tudi pri modri galici. Zato opozarjamo z mirno vestjo vinogradnike, da si lahko naročajo tudi Bosna-Pasto, katero že rabi dezela leta in leta v svojih nasadih.

Zveplo je skoro edino sredstvo proti oidiju. Lansko leto je zlasti oidij napravil v vinogradih velikansko škodo. Merodajni krogi, zlasti deželni odbor, c. k. Kmetijska družba in Verband, se že sedaj brigajo, kako bi za letos uspešno pomagali vinogradnikom proti oidiju. Strokovnjaki naglašajo, da je zveplo do sedaj najboljšje in skoro edino sredstvo. Seveda se mora tudi pravilno rabiti in zveplati se mora vestno in natančno. Žal, da ne bode mogoče dobiti dovolj zvepla. Za celo državo ga je vlada dala na razpolago nekaj nad 20 vagonov, tako da dobi Štajerska le 4 do 5 vagonov. Učelniki, zlasti prof. dr. Kasar so spoznali, da je nado nestilno sredstvo Natrium-Diosulphat precej dobro; sicer ne nadomešča zvepla, pač pa je edino sredstvo, ki še kaj pomaga. Verband ga bode oskrbel za vinogradnike.

Koliko potrebujemo galice in zvepla in koliko je dobimo. Naročene je galice v celi deželi 73 vagonov, 3 vagone Bosne Paste in 21 vagonov zveplene moke. Verbandu je nakazano do sedaj 60 vagonov galice, 15 vagonov Bosna-Paste in 4

do 5 vagonov zvepla. Prosilo se je še za 10 vagonov galice, katero najbrže tudi dobimo. Cena bode za galico 335 K, za Bosna-Pasto 235 K, za zveplo 175 K, za Natrium Diosulphat 105 K, za galun 97 v 1 kg

Podpore za škropilnice in zveplalnike je postavilo c. kr. poljedelsko ministrstvo.

C. kr. Kmetijska družba je sklenila v zadnji seji, da se vloži prošnja na vlado, da se dosežejo daljši dopusti za viničarje, ki služijo v zaledju. Obdelovanje v vinogradih trpi mnogo vsled pomanjkanja večjih delavskih moči.

C. kr. Kmetijska družba se je zopet bavila v zadnji seji z rekviriranjem sena. Odbornik dr. Verstovšek je označil neznosne razmere na Sp. Štajerskem in zahteval odpomoči, sicer ljudje ne bodo mogli še nadalje rediti živine. Sklenila se je tozadevna vloga na vlado.

Slama za vez v vinogradih. Politčna oblast je dovolila, da znajo slamo oddajati vinogradnikom za vez brez nadaljnjih prošenj.

Razne novice.

Roparski umor v graški okolici. Policija domneva, da je vdovo Kaspar in njenega nečaka Hauseggerja v Hitzendorfu umoril in oropal čevljarški pomočnik Oton Windisch. Več prič je potrdilo, da je Windischova slika čisto podobna osumljenemu morilcu. Windisch je rojen l. 1863 na Dunaju in je pristojen v Gradec. Windisch so že prijeli.

Mesto za invalide na Ogrskem. Blizu mesta Raba na Ogrskem nameravajo zgraditi za invalide celo mesto. Ti vojaški domovi bodo tako zgrajeni, da jih bodo okrog in okrog obdajali vrtovi in bo celo to mesto nudilo sliko enega samega velikanskega vrta. Izdali so že tudi knjižico, v kateri so opisana junštva pešpolka št. 19, ki se rekrutira iz Rabe. Skupiček iz te knjige je namenjen za gradenje novega mesta. Na uvodno mesto te knjižice je cesar napisal lastnoročne sledeče besede: „Vsak si postavi spomenik samemu sebi, ako skrbi za junake, ki se vračajo iz vojne kot invalidi. Božji blagoslov spremlja to dobro delo!“

30 let ni spregovoril nobene besede. Pred nedavno je umrl v Londonu v starosti 71 let mož, ki je nekoč pred 30 leti iz neznanih vzrokov sklenil, da ne bo do svoje smrti spregovoril nobene besede. Tega svojega sklepa se je trdno držal. Vsa prigovarjanja prijateljev in sorodnikov niso mogla spremeniti sklepa tega moža-čudaka. Da se izogne vsem skušnjavam, kedaj prelomiti storjeni sklep, se je naselil v bajtici, kjer je živel popolnoma ločen od sveta. Ko so po njegovi smrti odprli bajto, so našli v njej vse natlačeno polno angleških časopisov, kajti ta mož-čudak je skrbno shranjeval vse časopise, katere je prejemal.

Dopisi.

Maribor. Mestni svet je odredil, da morajo biti od 16. februarja naprej vsak večer vezna vrata vseh hiš zaprta najpozneje ob 8. uri. — Celo mesto toži o pomanjkanju luči in premoga. Le gledal šče in obe kuni delata izjemo.

Proda se

MLIN.

Mali umetni mlin z lepim stanovanjem, gosp. darskim poslopjem sadjem in brajdami v bližini Maribora. Vode tudi v suhem času dosti. Cena 9000 K. Natančneje pri Karel Novak-u, Hoče pri Mariboru.

Par volov naprodaj 1 1/2 l. stari, Ciglece 49, Vurberg Ptuj.

Nov Singerjev šivalni stroj se prod. Maribor, Edmund Schmid-ova ulica 3. (Weingerl).

Ivan Habjan, posestnik in gostilničar v Šmarju pri Jelšah, Spod. Štajersko, ima dve kobili (prami) stari po dve leti, visoki 15 1/2 pesti, široke pasme na prodajo. Cena po dogovoru. Kobili sta vsaki čas na ogled.

Pridna in poštena deklica, slov. in nemškega jezika zmožna, se sprejme kot prodajalka in podpora gospodinj, v trgovini z steklom in galanterijskim blagom S. Kováčič, Radgona. Isetotam se sprejme tudi učencev.

Triglasna pesem

„V strelskem jarku“

== z lepo naslovno sliko == se dobi pri nje skladatelju A. Kostju šolsk. ravnatelju v Središču in v vseh slov. knjigotračnicah. Cena samo 16 v izvod.

Pri večjem naročilu znaten popust.

Hoče. Šolsko vodstvo v Hočah se tem potom najpristroneje zahvaljuje vsem blagim dobrotnikom, ki so z živili in z denarnimi sredstvi pripomogli k ustanovitvi šolske kuhinje. Zlasti se zahvaljuje plemeniti gospodj graščine Hausampaher, ki je v ta namen blagovolila nakloniti velikodušen dar 50 K. — Otroci se pa tudi prav pridno udeležujejo te dobrodelne naprave ter se hvaležnih src spominjajo svojih blagih dobrotnikov. Bog povrni vsem dobrotnikom ti-sočero!

Sv. Jurij ob Pesnici. Kakor se je glavni brežiški potres tu močno čutil, je bilo tudi dne 7. februarja proti 6. uri zjutraj čutili rahlo tresenje. — Tukajšnje veleposestvo rajhovca O. Falke je potom Südmarke prešlo zopet v druge tuje roke.

Sv. Jurij v Slov. gor. V Partinju je dne 25. januarja umrl posestnik Martin Mihelič, star 51 let. Vzela ga je sušica. Bil je skrben gospodar in dober oče svojim otrokom. Sin se nahaja na bojni črti v tirolskih gorah, kateremu pa ni bilo dano, da bi prišel k pogrebu.

Rače. Kmetijska zadruga v Račjem vabi k svojemu občnemu zboru, ki se bo vršil v nedeljo, dne 25. svečana, ob 8. uri zjutraj, v prostorih Posojilnice v Slivnici. Dnevni red: 1. Poročilo o računskem zaključku. 2. Slučainosti. — Načelstvo.

Sv. Jurij ob juž. žel. Dne 9. februarja je umrl tukajšnji posestnik in član občinskega zastopa, član krajnega šolskega sveta in član ubožnega sveta Jakob Drogenik. Pogreb se je vršil dne 12. februarja. Blagemu pokojniku svetila večna luč!

Celje. Vsled pomanjkanja premoga je tukajšnja mestna plinarna omejila uporabo plina sledeče: Ustavljena je v obče razsvetljava ulic, cest in trgov, le na važnejših prostorih bo od 7—8 ure zvečer gorela po ena svetilka. Uporaba plina je od 8 ure zjutraj do 5 ure popoldne prepovedana. Po gostilnah in kavarnah je uporaba plinove luči istotako zelo omejena. Končno je prepovedano uporabljati plin namesto kuriva.

Ljubno. Kmetijska podružnica ima svoj redni občni zbor dne 25. februarja, po poznem sv. opravi-lu v cerkveni hiši.

Cenjene naročnike, ki so z naročnino še na dolgu, opozarjamo, da naročnino čimpreje poravnajo, ker bi jim sicer morali list ustaviti. Ponovno prosimo, da vsak napiše na položnico ali poštno nakaznico natančen svoj naslov, da ne nastanejo nepotrebne ovire pri pošiljanju lista. Ponedeljkova in petkova „Straža“ stane za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrt leta 2,50 K. Koliko stanejo posamezne številke „Straže“? Posamezne številke ponedeljkove „Straže“ stanejo 10 v, petkove pa 12 vinarjev.

Naročevanje samo ponedeljkove „Straže“. Kdor hoče imeti „Stražo“ samo v ponedeljek, si isto kakor dozdaj, lahko naroči posebej. Naročnina se pošlje po poštini nakaznici na naslov: Upravništvo Ponedeljkove Straže v Mariboru. Ob strani naj napiše, ali je **nov** ali **star** naročnik, da ne bo pomot. Sama Ponedeljkova Straža stane za celo leto **K 3'20**; za pol leta **K 1'60**; za četrt leta **90 vin**.

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

44. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene.

Ta loterija v denarju vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

22. februarja 1917. Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 5, pri kr. ogrskem loterijskem ravnateljstvu v Budimpešti IX., v glavnem carinskem poslojpu, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, pošto-brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno. Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. generalnega ravnateljstva državnih loterij (oddelek za dobrodelne loterije).